

SAĞIR SÜRÜCÜLER TRAFİK VE SÜRÜCÜ EĞİTİMLERİNDE İŞARET DİLİ

MODÜL: 7. GÜVENLİ SÜRÜŞ

ETKİNLİK:

7.2. DEFANSİF SÜRÜŞ TEKNİKLERİ

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

"Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüşlerden sorumlu tutulamaz."

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Bu belge, ücretsiz öğrenme ve öğretim materyali (Açık Eğitim Kaynağı) olarak hazırlanmıştır ve Atıf-Ticari Olmayan-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası lisansı altında yayınlanmaktadır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için aşağıdaki adresi ziyaret edin.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Deaf Drivers

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

FAALİYET ŞABLONU

Modül	Modül 7. Güvenli Sürüş öğretim modülü (A.3.8.)
Faaliyet adı	Etkinlik 2. Defansif sürüş teknikleri (Etkinlik 7.2)
Faaliyet özeti	Bu eğitim etkinliğinin amacı kursiyerlerin, defansif ya da savunmacı sürüş ne olduğu, defansif sürüşün teknikleri, savunmacı bir sürüş için sürücüler tarafından yapılması gerekenler ve alınması gereken önlemleri hakkında bilgi vermektir. Özetle defansif sürüş olarak sürücü davranışları, aracın defansif sürüşe hazırlığı, hız ve mesafeye göre defansif sürüş, yol durumuna göre defansif sürüş ve hava koşullarına göre defansif sürüş, olarak detaylı konu anlatımları verilmiştir.
Konular	7. Güvenli Sürüş 7.2. Defansif sürüş teknikleri 7.2.1. Defansif sürüş nedir? 7.2.2. Defansif sürüşün önemi: 7.2.3. Defansif sürüşte Araç 7.2.4. Defansif sürüşte sürücü 7.2.5. Hız kurallarına ve mesafeye göre güvenli sürüş 7.2.6. Yol durumu ve hava şartlarına göre sürüş
Yazar(lar)	Tarih: Versiyon:
Gözden Geçiren:	Tarih: Versiyon:

Etkinlik Senaryosu (Scenario of Activity)

7. Güvenli Sürüş

7.2. Defansif sürüş teknikleri

7.2.1. Defansif sürüş nedir?

Resim 1: Defansif sürüş

Defansif sürüş, bir diğer ifade ile savunmacı sürüş, güvenli sürüş olarak bilinir. Ancak güvenli sürüşten daha detaylı olarak, kendini korumaya yönelik artırılmış tedbirleri içerir. Defansif sürüşte trafik kurallarına uymanın yanında, dışarıdan herhangi bir sebeple gelecek tehlikelere karşı gerekli tedbirleri alarak, sürüş esnasında sürücünün maruz kalabileceği olası riskleri tahmin ederek, hava, yol ve trafik şartlarına uygun şekilde araç hâkimiyeti sağlayarak savunma yapılmasıdır.

Defansif sürüşte kilit yaklaşım; araç ve sürücü dışı oluşabilecek riskler ve tehlikelere karşı tedbir almayı içerir.

7.2.2. Defansif sürüşün önemi:

Defansif sürüş “an” a yani “zaman” a odaklanmak, bulunduğumuz durumu değerlendirmek ve olası **risk ve tehlikeleri öngörerek** öncelikle kendimizi risklere karşı savunur hale getirmek ve güvenli bir ortam oluşturarak, diğer yol kullanıcılarının da güvenli bir ortam içerisinde kalmasını sağlayabilmek en önemli amacdır.

Güvenli sürüş ise sürücünün kendisinden kaynaklı hata ve risklerin azaltılması üzerinden durulur. Temelde defansif sürüş güvenli sürüşü de kapsayan ancak daha geniş anlamda, kontrol dışı faktörlere karşı ön sezili araç kullanarak tehlikelere karşı savunma geliştirmeyi amaçlayan bir eğitimidir.

Defansif sürüş tekniklerinin daha iyi anlaşılması için öncelikle araçta; sonrasında ise sürücüde dikkat edilmesi, öğrenilmesi ve uygulanması şart olan bazı tekniklerin bilinmesi gerekir.

7.2.3. Defansif sürüşte Araç

Güvenli ve defansif bir sürüş için aracın güvenlik açısında sürücülerin araçlarını tam eksiksiz ve güvenli bir sürüşe hazır etmeleri gerekir. Buna göre araç içinde yer alan bazı önemli güvenlik faktörlerini tek tek ele alarak başlayalım.

- Pedallar ve sürücü konsolu (ön koltuklar arası kumanda alanı)

Pedal altlarına sıkışan paspasları geriye çekerek düzeltilmelidir. Düzeltilmeyen paspasların pedalın basılı kalmasına veya pedala basmaya engel olabileceğini unutmayın. Araç içinde, özellikle ön konsolda veya koltuklarda eşya bırakmayın. Ön koltuk ve konsülde sabitlenmemiş ve boştaki eşyaların dikkati dağıtacağını ayrıca panik fren durumunda hızla yer değiştirerek yaralanmalara sebep olabilir.

Resim 2 Araç konsülü

- Farlar ve ışıklandırma

Far temizliği, aracınızın görünümünü iyileştirmekle kalmaz, aynı zamanda gece sürüş güvenliğini de önemli ölçüde artırır. Sararmış ve matlaşmış farlar, farların ışık verimliliğini azaltır, bu da özellikle geceleyin ve kötü hava koşullarında görüş mesafesini kısıtlar. Benzer şekilde aşırı fazla aydınlık, karşıdakilerin görüşünü olumsuz etkileyen farların kullanılmaması, sis olmadığı halde sis farlarının açılmaması gerekir ve bunların kullanılması da önemli kural ve güvenlik ihlalidir. Yetersiz aydınlatan veya aşırı parlak farların neden olduğu birçok kaza meydana gelmiştir. Ayrıca sürücüler far ayarlarını mutlaka yetkili bir tamirciye yaptırmalı, yanmayan, ya da yetersiz ışık veren farların değiştirilmesi gerekir.

- Silecekler ve camlar

Resim 3: Silecekler

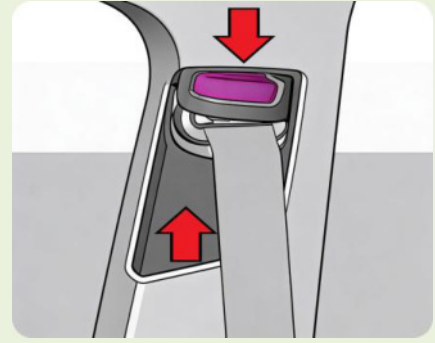
Sileceklerin üzerinde bulunan lastikler en fazla 6 ayda bir kontrol edilip, yıpranmışsa yenilenmelidir. Silecekler buzlu havalarda camlardaki buzlar eriyene kadar çalıştırılmamalıdır. Buzlar tam çözülmeden görüş mesafesini kısıtlı camlar ile yola çıkılmamalıdır. Eskiyen sileceklerin cam kirlendiğinde camı iyi temizlememesi görüşü etkileyeceği unutulmamalıdır. Camları sileceklerle yıkamak için kullanılan cam suları da donmayan özel (antifirizli) su kullanılmalıdır.

- Emniyet kemeri

Emniyet kemeri sürücü ve yolcuları kaza anında araç içerisinde sabit tutarak savrulma ve çarpışmalara karşı koruyarak, sürücü ve yolcuların araçtan dışarı fırlamalarını önler. Emniyet kemeri yalnız sürücüler için değil tüm yolcular için takılmalıdır. Kaza anında açılan hava yastıkları emniyet kemerleri ile bağlantılıdır. Eğer kemeriniz takılı değilse kaza anında hava yastıkları (airbag) açılmayabilir.

Emniyet kemerinin sürücü için sol, yolcu için sağ üst kısmında yükseklik ayarı vardır. (Resim 4) öncelikle sürücüler yükseklik ayarını aşağı yukarı kaydırarak yapmalıdır.

Resim 4: Emniyet kemeri

Resim 5: Emniyet kemeri bağlama

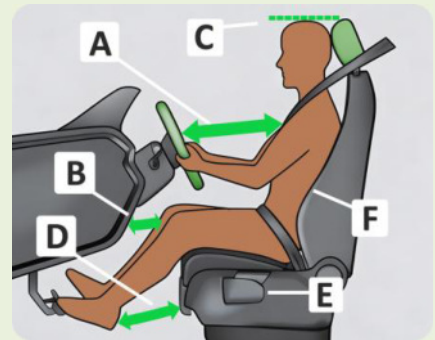
Emniyet kemerin sürücünün omuz ortasından (hizasından) köprücük kemiği üzerinden geçmeyecek ve boyuna çok yakın olmayacak şekilde ayarlama yapılmalıdır. Emniyet kemeri, kaza anında boğulma boğaz kesme gibi sürücüye zararı olabilecek durumlar belirlenerek doğru bir şekilde, rahat ve güvenli bir şekilde bağlanmalıdır. Kemer ani durumda kilitlenir. Sürücü emniyet kemeri kullanırken ani ve hızlı hareketlerden kaçınarak araç kullanmalıdır.

- Koltuk ayarı ve doğru oturuş pozisyonu

Koltuk ayarı yaparken aşağıdaki hususlara göre koltukları güvenli sürüşe hazır etmeler gerekir.

- **Yükseklik ayarı:** Koltukları sürücünü ön camı ve göstergeleri en iyi göreceği bir yüksekliği ayarlanmalıdır. Bu ayar yapılırken, ayağını pedallara kolay basılacak bir seviyede olması önemlidir. Bununla birlikte, direksiyonu tutuşunda kendisine en iyi ve rahat oturduğu yükseklik ayarının yapılması gerekir. Başınız ile tavan arasında en az bir yumruk (yaklaşık dört parmak) mesafe kalmasına dikkat edin.

- **İleri-geri mesafe ayarı:** Yüksekliği ayarladıktan sonra, koltuğun pedallara olan mesafesini ayarlanması gerekir. (Resim 6) Sırtınızı koltuğa tam olarak yaslayın ve sağ ayağınızla fren pedalına sonuna kadar basın. Bu pozisyondayken dizinizin hafifçe bükülü kalması gerekir (Resim 6, B) (yaklaşık 120 derecelik bir açı idealdir). Eğer bacağınız tamamen dümdüz oluyorsa koltuk çok geride, diziniz çok fazla bükülüyorsa koltuk çok ileridedir. Sürücü ve direksiyon arasındaki mesafenin yaklaşık 25 cm den az olmamasına dikkat ediniz. (Resim 6, A)

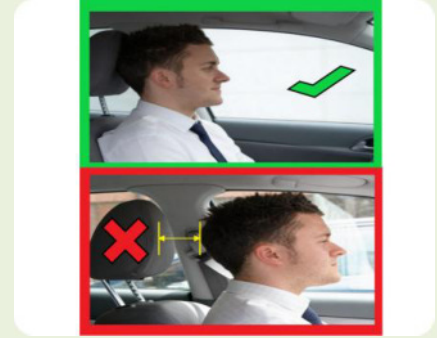
Resim 6: Koltuk ayarı

Resim 7: Sırtlık ayarı

- **Sırtlık Eğim Ayarı:** Sırtınız ve omuzlarınız koltuktan ayrılmayacak şekilde dik oturun. Kollarınızı ileri doğru uzatıp omuzlarınızı kaldırmadan, bileklerinizin direksiyon simidinin en üst noktasına (Resim 7) rahatça değmesini sağlayın. Direksiyonu tuttuğunuzda dirseklerinizde yaklaşık 90 derecelik bir bükülme olmalıdır. Belinizde koltuğa oturur pozisyonda, yaklaşık 100-110 derecelik bir sırtlık açısı, hem konforlu hem de direksiyona tam hâkimiyet sağlayan ideal bir pozisyonudur.

- **Kafalık (Koltuk Başlığı) Ayarı:** Koltuk başlığı, trafik kazalarında ve özellikle çarpmalarda hayat kurtaran çok önemli bir donanımdır. Sürücüler, araca bindiği zaman kafalığın (koltuk başlığını), başınız hizasına gelecek şekilde ayarlanması, kafalık ile başınız arasında en az 2 parmak olacak şekilde yaslanarak, başınızın, kafalığa mümkün olduğunca bitiş hizasına getirilerek koltuk başlığı ayarı yapılmalıdır (Resim 8)

Resim 8: Başlık ayarı

- Doğru direksiyon tutuş pozisyonu

Direksiyon, vites ve pedalların doğru kullanımı, sürücünün her an tehlikelere karşı hazır olabileceği, en ergonomik ve yorucu olmayan pozisyon ancak doğru koltuk ayarı ile mümkündür. Otomobile hâkim olmak sürücü koltuğuna doğru oturmak, direksiyonu doğru tutmak ve çevirmekle başlar. Bu yüzden seyahatimizde, uzun ya da kısa yolun mesafesine bakmaksızın koltuk ayarlarını tam olarak yapmamız gerekir.

Resim 9: Direksiyon ayarı

- **Yükseklik ayarı:** Direksiyonların alt kısımlarında genelde kırmızı veya siyah renklere bir kol, mandal veya aparat bulunur ve bu kollar açılarak direksiyon yükseklik seviyesi yukarı ya da aşağı önde belirlendikten sonra, tekrar bu kolların kapatılması yoluyla direksiyon yüksekliği sabitlenir. (Resim 9) Direksiyon yüksekliği ayarlanırken, yolun görüşü engellemeden, en geniş açıyla göreceği şekilde ayarlamalısınız.

- **Doğru direksiyon tutuş pozisyonu:** Direksiyon tutuş ayarı koltuk oturuş ayarından sonra yapılmalıdır. Kollarınızdan birisini direksiyonun üst kısmına uzatın. Kolunuz düz, omuz koltuğa dayanmış ve bileğiniz direksiyonda 12 noktasına temas etmelidir. Direksiyon simidini bir saat olarak düşündüğümüzde sol elimizin 9, sağ elimizin ise 3 rakamının üstünde olduğu pozisyonudur (Resim 9). Ellerinizi direksiyonda başparmaklar üstte ve direksiyona paralel kalacak şekilde konumlanmalıdır.

Resim 10: Direksiyon tutuşu

- Ayna ayarları ve ayna kullanımı

Araç ayna ayarı her araç için aynı değildir. Her araç farklı boyutlara, şekillere ve sürüş pozisyonlarına sahiptir. Araç aynalarının ayarlanması, sürücünün konforu ve görüş açısı dikkate alınarak yapılmalıdır. Bununla birlikte, temel prensipler her araç için genellikle benzerdir. Yan ve iç ayna ayarları koltuk ayarınızı yaptıktan sonra yapılmalıdır.

Resim 11: İç dikiz aynası

- **İç dikiz aynası:** İç dikiz aynası genellikle aracın arkasındaki alanı görmek için kullanılır. İç dikiz aynalarının ayarı, arka camın ortasından gerideki araçları ve alanı tam görecektir şekilde, ayarlanmalıdır (Resim 10). Arka görüş (iç dikiz) aynasını (resim 11) aracın arka camı iç dikiz aynasına yerleştirildiğinde aynadan aracın arka camının tamamını görmelisiniz. Araç içinde bulunan dikiz aynası sadece arkanızdaki trafiği gösterdiğinden kontrollü sürüş için yeterli değildir. Defansif ve güvenli bir sürüşte yan aynaları da kullanmalısınız.

Yan (dış) aynalar: Yan aynalar sürücünün aracın yanındaki ve sağ ve sol taraftan daha geniş bir şekilde geriden gelen araç ve diğer yol kullanıcılarını alanları görmesine yardımcı olur. **Aynaların doğru görüş açısı kuralı aracın kör noktalarını en aza indirmek anlamına gelir.** Aynaların doğru ayarı kör noktalarınıza gelecek aracın önceden görmenize ve yolda güvenli gitmenizi sağlar. Yan aynaları ayarlarken dikkat edilecek bir diğer husus ise sol ve sağ aynalarında aracın arka köşelerini (kuyruk kısımları) görecektir şekilde olmalıdır. Bir diğer önemli husus ise sürücü yan aynalardan, gökyüzü ve yeryüzünü birlikte görmelidir. Örneğin bir ağır vasıta, otobüs gibi büyük araçlar da yol ile beraber aynanızın görüşünde kalmalıdır.

Resim 12: Yan aynalar

Defansif sürüş esnasında aynaları çok iyi ayarlamış bile olsanız, dikiz aynalarda görmediğiniz bir araç, bir canlı veya bir başka yol kullanıcısı her zaman olabilir. Bu nedenle, sürüş esnasında sürücü tüm çevreyi ve trafiği 360 derece etkili ve hâkim kullanmak için her 5 ile 10 saniye arasında bütün aynaları etkili şekilde takip etmesi gerekir.

7.2.4. Defansif sürüşte sürücü

Resim 13: Yorgun sürücü

Güvenli bir sürüş öncesi sürücünü fizikler ve ruhsal olarak araç sürmeye hazır olması gerekir. Sürücülerin fiziksel, yani beden ve sağlık, ruhsal ve psikolojik açıdan sürüşe hazır olmaları, sürüş esnasında oluşabilecek riskleri önleyecektir. Defansif sürücülükte araç hazırlığından sonra sürücünün de hazırlığı gelir. Sürücünün araç kullanmaya sağlık yönünden ve ruhsal yönden sağlığının yerinde olması, erken algılama ve erken tepki vermesi açısından son derece önemlidir.

- Yorgun, uykusuz, sinirli ve hastalık etkisi ile araç kullanmamak

Arabaya binmeden önce araç kullanmaya fiziksel ve ruhsal olarak hazır olması gerekir. Fiziksel hazırlık içeriğine öncelik üzerinizde bulunan kıyafetlerin araç kullanmaya müsait ve rahat bir kıyafet olmalıdır. Terlik, yüksek tabanlı ve topuklu ayakkabılar kullanılmamalıdır. Ayrıca, uyku yapacak ilaçlar veya refleksi azaltabilecek ilaç alınmış ise araç asla kullanılmamalıdır. Sürüş saatleri yorgunluk ve uykusuzluk yaratmayacak şekilde düzenlenmelidir. En iyi yöntem yola çıkmadan önce yeterince uyumaktır. Yorgun veya hasta olduğunda araç kullanmak güvenli değildir, bu yüzden yola çıkmadan önce nasıl hissettiğinizi kontrol edin.

Resim 14: Uykusuz sürücü

Resim 15: Sinirli sürücü

Sinirli ya da öfkeli bir sürücü riskli bir sürücüdür. Benzer şekilde uykusuz yorgun veya hasta bir sürücülerde riskli sürücülerdir. Örneğin, başı ağrıyan bir insanın düşüncesinin büyük bir kısmı hep kafasındadır, ağrının sebebini ve nasıl geçireceğini düşünürken akan trafikte dikkat etmesi gereken çoğu konuya dikkat edemez. Bu ağrıyı dindirmek amacıyla alınan ağrı kesici ilaçlar insanın algı ve anlama yapısında bozulmalara yol açabilir, uyku haline, neden olabilir.

Bu nedenle yorgun, uyusuz, hasta, aşırı üzgün, öfkeli, aşırı heyecanlı veya kaygılı bir durumda araç kullanmak hem kendiniz hem de trafikteki diğer sürücüler için de çok büyük oranda riskli olacaktır. Araç kullanma yeteneğinizi olumsuz etkileyebilecek alkol, uyuşturucu veya madde kullananların ise asla araç kullanmamaları gerekir. Alkollü veya uyuşturucu etkisi altında araç kullanmak yasaktır.

- Dikkat dağınıklığından kaçınmak

Bütün sürücüler araçlarında dikkat dağıtıcı davranış ve alışkanlıklardan uzak durmalıdır. Sürücülerin dikkatini dağıtıcı yanlış davranışlar arasında en fazla karşılaşılanlar aşağıda özetlenmiştir.

Araçta dikkat dağıtan davranışlar;

- Cep telefonu ile konuşmak
- Mesaj yazmak
- Sosyal medyada gezinme
- Oyun oynamak
- Yiyecek ve/veya içecek tüketmek
- Makyaj yapmak
- Elde bir eşya taşımak, tutmak veya düşürmek
- Sigara içmek
- Dergi, gazete veya evrak gibi yazı-metin okumaya veya gözden geçirmeye odaklanmak
- Aşırı sesli müzik dinlemek, kendini müziğe kaptırmak,
- Navigasyon veya yol tarifine aşırı odaklanmak
- Araçtaki yolcularla veya varsa diğer canlılar ile ilgilenmek
- Arızalı araç kullanmak,
- Araç sürerken, bilmediği cihazları açmaya kapatmaya çalışmak

Resim 16: Dikkatsiz sürücü

Resim 17: Cep telefonu

Bu maddeler arasında, cep telefonu kullanmak en yaygın ve en tehlikeli sürüş hatalarındandır. Cep telefonu kullanımı sırasında sürücüler daha fazla hata yapmakta, bazı tehlikeli durumları ya hiç farkına varamamakta ya da önlem almakta geç kalmaktadırlar. Yapılan araştırma sonuçlarına göre, cep telefonuyla konuşan bir sürücünün çevresindeki tehlikeli durumların bazılarını ya hiç fark edemediği ya da çok az fark ettiği tespit edilmiştir. Buna göre sürücülerin basit bir telefon araması yaparken zihni çok fazla meşgul ettiği, görüşme yaparken çok tehlikeleri durumu gözden kaçırabilecektir.

Güvenli ve defansif sürüş için tüm sürücülerin bu davranışlardan uzak durması gerekir, benzer dikkat dağıtan diğer her türlü davranışlardan uzak durmanın en iyi yolları; telefonu tamamen kapatmak, kısık sesle müzik dinlemek, yol tarifini alırken, yolculuk ve rota planlaması yapmak, uzun yolculularda sık mola vermek, kendisini rahatsız eden ve dikkatini dağıtan unsurlardan bir şekilde kurtulmak olarak sayabiliriz. Dikkat dağınıklığı ile mücadelede öncelikli nokta dikkat dağınıklığının farkında olunması ve bunun sonucunda tedbir alma iradesidir. Bu farkındalık ve tedbir alma iradesi ise sürücü eğitimleri sayesinde gelişerek, bilinçli sürücü davranışları ortaya koyacak otokontrol ve denetimler sayesinde gelişecektir.

- Hız kurallarına ve mesafeye göre güvenli sürüş

Güvenli sürüş teknikleri içerisinde en önemli unsurlardan biri hız ve mesafe kurallarına göre güvenli sürüşdür diyebiliriz. Kazaların büyük çoğunluğu hız kurallarına uymamak ile birlikte uygunsuz mesafe durumlarından ortaya çıktığı bilinir.

Hız ve mesafe açısından dikkat edilmesi gerekenler.

- Güvenli takip mesafesini korumak
- Hız sınırlarına uymak
- Doğru zamanda sinyal verme ve yavaş ve emin bir şekilde şerit değiştirme
- Park halindeki araçların çıkışını öngörerek güvenli bir mesafeyi korumak
- Kör noktaları kontrolü ve kör noktalara göre araç sürüşü
- Trafik akışına göre pozisyonu ayarlama
- Ani şerit değişikliklerini veya dönüşleri yapmamak, yapanları öngörmek
- Diğer sürücüler tarafından olası kurallarının ihlallerini tahmin etmek
- Saldırgan sürüş davranışlarına sakın ve uygun şekilde tepki vermek

7.2.5. Yol durumu ve hava şartlarına göre sürüş

Defansif sürüş özellikle kötü yol ve hava şartlarında daha da önemlidir. Sürüşe başlamadan önce gideceğiniz rota, güzergâh veya seyahat planlaması yapılması gerekir. Rota üzerinde yol ve hava durumunu önceden öğrenin değerlendirin. Sadece bozuk yol ya da kötü hava koşulları ile birlikte bazı riskli yollarda güvenli sürüş yapılmalıdır. Örneğin yoğun yağışlı bir havada, yol yapım çalışması yapılıyor ve sizde bu alanda bir tünel girişi bulunabilir (Resim 18). Burada tünel bir risk, yağışlı hava bir risk, yol yapım çalışması ise bir başka risk olup bütün bu risklerden bir sürücü olarak zararsız ve güvenli bir seyahat yapmak zorundasınız.

Resim 18:Tünel ve yağmur

Defansif sürüş için, öncelikle belirtilmesi gerekirken; takip mesafelerinin hava ve yol şartlarına artırılması hızların azaltılması daha yavaş ve ani geçiş ve frenlerden uzak durulmasına gerektiren bir dizi davranış ve becerilen ortaya konulmalıdır. Uygulama direksiyon eğitimlerinde farklı yol ve hava şartlarında eğitim alınması ve bu şartlarda araç sürüş tecrübesi kazanılması zorunludur.

Yolculuğunuzda şiddetli hava koşulları ihtimali varsa, kendinizi ve diğer yol kullanıcılarını korumak için ekstra önlemler almalısınız. Kötü hava koşullarında ve buna eşlik eden bozuk yol, kaygan zemin ve nem ve kısıtlı görüş mesafesi gibi etkenleri nedeniyle durma mesafenizin uzayacağı, unutulmamalı, sert direksiyon manevraları ve ani frenleme asla yapılmamalıdır. Takip mesafesi olması gerekenden daha uzun bırakılmalıdır.

Resim 19: Karlı yol

Mevsime uygun, özellikle kar ve kış lastiklerinin kullanmanız şarttır. Örneğin, yollar kaygan olabileceğinden yağışlı havalarda yavaşlayın, karlı ve buzlu havalarda yalnızca gerekliyse araç kullanın ve buzun durma mesafenizi on kat artırabileceğinin farkında olun ve görüş mesafesi düşükse sis farlarınızı kullanmayı unutmayın. Karlı yollar ile buzlu yollarda riskler farklı olduğu gibi sürüş teknikleri de farklıdır. Özellikle sisli havalarda, sabah erken vakitlerde çığ ve nemli hava sonucu çamurlu ıslak yollar buz kadar kaygan olabilir.

Hava şartları açısından dikkat edilmesi gerekenler.

- Hava koşullarına göre sürüş hızını ayarlamak
- Her zaman takip mesafesini artırma
- Yavaş ve yumsak sürüş yapmak, gaz ve fren pedallarını yavaşça ezerek basmak,
- Kaygan yüzeylerde kontrolü sağlayacak teknikleri bilmek
- Şiddetli hava koşullarında ne zaman kenara çekilmesi gerektiğini bilmek
- Görüş, önlem, kontrol, hazırlık, en son sürüş sırasına dikkat etmek

Yol şartları açısından dikkat edilmesi gerekenler;

- Kavşaklara güvenli bir şekilde yavaşlayarak girmek, kontrol ederek geçmek
- Otoyollara katılırken veya trafik akışına girerken yol durumuna dikkat etmek, araçları kontrol etmek
- Viraj, tünel, köprü girişlerinde hız ayarlama,
- Her zaman diğer araçlardan kaynaklanabilecek riskleri tahmin etme ve önlem alma
- Bozuk yol zeminlerini, kum, çakıl, çukur, taş ve tümsek ile daralan yolları önceden belirleme ve önlem alma

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve Değerlendirme Şartlar

Bu eğitimde kursiyerlerin öğrenme düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla aşağıdaki şartların hazırlanması önerilmektedir.

- Kursiyerler tarafından anlaşılır, açık ve kısa soru metinleri hazırlanmalıdır.
- Sorular çoktan seçmeli test tekniği ile yalnız 1 doğru olacak şekilde 4 seçenek bulunmalıdır
- Sorular hazırlanırken işaret dili anlatımına uygun kavramlar kullanılmalıdır.
- Sorular bu eğitimde yer verilen bilgileri yansıtmalıdır.
- Testlerde cevap anahtarı ve puanlama anahtarı ayrı olarak hazırlanmalıdır.

Değerlendirme Testi

1. Aşağıdakilerden hangisi defansif bir sürüş için sürücünün dikkat etmesi gereken faktörlerden değildir?

- A) Doğru ayna ve direksiyon ayarı yapmalı
- B) Sürücünün dikkatli ruh ve bedence sağlıklı olması
- C) Hız ve mesafe kurallarına uymalı ve doğru oturuş pozisyonunda olmalı
- D) Direksiyon boşluğunun kontrol edilmesi

2. Direksiyonu doğru tutuş pozisyonu aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Sol elle
- B) Sağ elle
- C) Sol el saat 9, sağ el saat 3 pozisyonunda olmalıdır
- D) Direksiyonun altından tutulmalıdır

3. Doğru bir oturuş pozisyonu için aşağıda yazılanlardan hangisine dikkat edilmez?

- A) Kafalık ayarı, sırtlık ayarı
- B) İleri geri mesafe ayarı
- C) Yükseklik ayarı
- D) Far ayarı

4. Aşağıdakilerden hangisi sürüş anında dikkat dağıtabilecek faktörlerden değildir?

- A) Cep telefonu kullanımı
- B) Trafik kurallarına uymak
- C) Yorgun, uykulu, sinirli ve üzgün olmak
- D) Alkol, uyuşturucu ve ilaç etkisinde olmak

5. Aşağıdakilerden hangisi, aracı kullanmaya başlamadan önce yapılması gereken hazırlıklardan biri değildir?

- A) Klimanın açılması
- B) Emniyet kemerinin takılması
- C) Koltuğun ayarlanması
- D) Aynaların ayarlanması

Cevap Anahtarı

1 – D / 2 – C / 3 – D / 4 – B / 5 – A / her soru 20; toplam 100 puan.

Öz Değerlendirme Formu

Lütfen her ifadeyi değerlendirirken 1’den 5’e kadar bir puan verin:

1 = Hiç
katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kararsızım

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen
katılıyorum

Değerlendirme İfadeleri	1	2	3	4	5
1. Defansif sürüş nedir biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
2. Defansif sürüş önemini biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
3. Defansif sürüşte araç içinde ve sürücüde dikkat edilmesi gerekenleri kavradım	☐	☐	☐	☐	☐
4. Defansif sürüş için ayna koltuk ve doğru oturuş pozisyonları hakkında bilgileri biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Emniyet kemeri doğru kullanımı ve önemini kavradım	☐	☐	☐	☐	☐

Puanlama Anahtarı

21 – 25 puan: Bilgi düzeyiniz çok iyi. Trafik kurumları konusunda bilinçlisiniz.

16 – 20 puan: Bilginiz yeterli, ancak bazı alanlarda gelişime açıksınız.

11 – 15 puan: Orta düzey bilgiye sahipsiniz, destekleyici eğitim faydalı olacaktır.

6 – 10 puan: Bilgi düzeyiniz düşük, kapsamlı eğitim önerilir.

0 – 5 puan: Konuya yönelik farkındalık ve bilgi ciddi düzeyde yetersizdir.